

Голук Людмила,

здобувач ступеня вищої освіти бакалавра
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник:

Несен Ольга,

професор кафедри криміналістики
та судової медицини Національної академії
внутрішніх справ, кандидат медичних наук,
доцент

ПРОБЛЕМИ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ЯК НАСЛІДОК ВОЄННИХ ДІЙ

Психічне здоров'я може стати серйозною проблемою для багатьох людей, які пережили військові дії. Розглянемо основні проблеми психічного здоров'я, які можуть виникнути в результаті військових дій.

Військові конфлікти, особливо бойові дії, часто супроводжуються жахливими подіями, які можуть залишити глибокий психологічний слід. Це може викликати ПТСР (посттравматичний стресовий розлад), який проявляється нав'язливими спогадами, кошмарами, гіперактивністю та навіть відчуттям відчуження від навколишнього світу.

Надмірний стрес і травми під час військових дій можуть призвести до розвитку депресії та тривожних розладів. Учасники бойових дій можуть відчувати безнадійність, втрату інтересу до життя, страх і тривожність.

Військовий синдром – цей термін використовується для опису комплексу проблем, пов'язаних з психічним здоров'ям що стосуються військових. Він включає в себе ПТСР, депресію, тривожність, а також проблеми з адаптацією до цивільного життя після війни.

Військові можуть стикатися з великим ризиком самогубства через посттравматичний стрес, депресію та інші психічні проблеми. Важливо забезпечити їм доступ до психологічної та психіатричної допомоги. Повернення до цивільного життя після служби у військах може бути дуже важким для багатьох ветеранів. Вони можуть відчувати незручності при адаптації до нового робочого місця, взаємодії з родиною та соціальною ізоляцією.

Деякі військові можуть звертатися до алкоголю та наркотиків, щоб заспокоїти свою психічну біль. Це може призвести до проблем залежності і загострити психічні проблеми [1–2].

Необхідно свідомо висвічувати ці проблеми, підкресливши важливість надання допомоги та підтримки особам, які пережили військові дії. Для зменшення негативного впливу військових конфліктів на психічне здоров'я важливо розвивати програми психологічної реабілітації та забезпечувати доступ до якісних послуг з відновлення психічного здоров'я ветеранів.

Треба розглянути кілька ключових аспектів, пов'язаних із проблемами психічного здоров'я ветеранів війни [3–5].

Психологічна допомога – один з важливих кроків у вирішенні проблем психічного здоров'я, це забезпечення доступу до якісної психологічної допомоги. Психотерапія, консультування та психіатрична допомога можуть допомогти справлятися зі своїми проблемами.

Публічна свідомість – важливо підвищити громадську свідомість про проблеми психічного здоров'я і відмовитися від стигми, пов'язаної з психічними розладами. Розповсюдження інформації і освіта на цю тему можуть допомогти ветеранам отримати підтримку від свого оточення.

Професійна перепідготовка – ветерани можуть зіткнутися з труднощами у пошуку роботи після війни через відсутність необхідних навичок та досвіду в цивільному секторі. Програми професійної перепідготовки можуть допомогти їм знайти нові можливості та відновити самостійність.

Соціальна підтримка – родина та близькі друзі можуть відігравати важливу роль у підтримці ветеранів. Важливо підтримувати відносини та створювати умови для відкритого спілкування та розмов про психічне здоров'я.

Ветеранські організації – велика кількість організацій працюють на благо ветеранів, надаючи психологічну допомогу, юридичну підтримку та інші ресурси. Важливо знати про існування цих організацій і звертатися до них, якщо виникають проблеми з психічним здоров'ям [3–5].

Проблеми психічного здоров'я, які виникають унаслідок військових дій, є серйозними та загрожують фізичному і психологічному благополуччю. Розв'язання цих проблем вимагає комплексного підходу, який включає в себе надання якісної психологічної допомоги, публічного освічення та усунення стигми, яка оточує психічні розлади, а також забезпечення підтримки у відновленні і адаптації ветеранів до цивільного життя.

Важливо визнати внесок ветеранів у безпеку і свободу суспільства та забезпечити їм належну підтримку та гідне життя після військової служби. Держава та громадські організації мають взяти на себе відповідальність за забезпечення здоров'я ветеранів та допомогу їм у процесі відновлення та адаптації.

Список використаних джерел

1. World health report 2001 – Mental health : new understanding, new hope (2001) Geneva: Switzerland: World Health Organization.
2. Massad, S.G., Shaheen, M., Karam, R. et al. (2016) Substance use among Palestinian youth in the West Bank, Palestine: a qualitative investigation. BMC Public Health. 16, 800. <https://doi.org/10.1186/s12889-016-3472-4>.

3. Itani Taha, Kathryn H. Jacobsen, A. Kraemer (2017) Suicidal ideation and planning among Palestinian middle school students living in Gaza Strip, West Bank, and United Nations Relief and Works Agency (UNRWA) camps. *International Journal of Pediatrics and Adolescent Medicine*. Vol. 4, Is. 2. P. 54–60. <https://doi.org/10.1016/j.ijpam.2017.03.003>.

4. Zoya Wazir Contributor (2021) In Gaza, Childhoods Lost to the Trauma of War Israel's May siege leaves the majority of children in Gaza with deep emotional scars, a new study shows. *U.S. News*. By Aug.

5. Comtesse, H., Powell, S., Soldo, A. et al. (2019) Long-term psychological distress of Bosnian war survivors : an 11-year follow-up of former displaced persons, returnees, and stayers. Comtesse et al. *BMC Psychiatry*. 19:1. <https://doi.org/10.1186/s12888-018-1996-0>.

Горюшкіна Анастасія Ігорівна,
здобувач наукового ступеня доктора
філософії кафедри криміналістики
та судової медицини Національної академії
внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВЗАЄМОДІЇ СЛІДЧОГО З ІНШИМИ СУБ'ЄКТАМИ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ НЕЗАКОННОГО ПЕРЕПРАВЛЕННЯ ОСІБ ЧЕРЕЗ ДЕРЖАВНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ

Враховуючи складне економічне та соціальне становище в нашій країні, особливо після початку повномасштабної війни – незаконна міграція набула загрозливих масштабів і для національної безпеки, а її організація на сьогодні є одним із найприбутковіших видів незаконної діяльності причетних до цього осіб.

Особливо вагомим елементом у виявленні, фіксації, розслідуванні та доведенні справи до суду – було, є і буде – дієва взаємодія не лише суб'єктів досудового розслідування, а й налагоджена співпраця між необхідними підрозділами Національної поліції, іншими правоохоронними органами, відомствами, із громадськістю та медіа у питаннях боротьби із кримінальною протиправністю.

Зазначене обумовлено наступними чинниками:

– по–перше, необхідністю досягнення злагодженої роботи працівників правоохоронних органів при вирішенні конкретних практичних питань, що виникають під час досудового розслідування кримінального правопорушення;

– по–друге, дефіцитом часу, оскільки досудове розслідування обмежено конкретними строками. Це зобов'язує слідчого, прокурора, працівників оперативних підрозділів, експерта, спеціаліста та інших осіб, залучених до цієї сфери, дотримуватися як розумних строків у цілому, так і строків досудового розслідування зокрема [1];

– по–третє, взаємодія різних структур під час розслідування незаконного переправлення осіб через державний кордон України